

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: منطق

گروه: علوم اجتماعی

نسخه بازنگری شده مورخ ۹۳/۱۰/۲۸

مصوبه جلسه شماره ۳۵۵ مورخ ۷۷/۱/۳۰ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّؤُوفِ الرَّحِيمِ

عنوان برنامه: کارشناسی ارشد رشته منطق

- ۱- با استناد به آیین نامه و اگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب ۱۳۷۹، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته منطق پیشنهادی دانشگاه اصفهان دریافت شد و طبق نامه شماره ۲۱/۱۹۹۱۲۸ مورخ ۹۳/۱۰/۲۸ دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورد تأیید قرار گرفت.
- ۲- برنامه درسی بازنگری شده فوق از تاریخ ۹۳/۱۰/۲۸ جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته فلسفه با گرایش منطق مصوب مورخ ۷۷/۱/۳۰ شورای عالی برنامه ریزی شد.
- ۳- برنامه درسی مذکور از تاریخ ۹۳/۱۰/۲۸ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.
- ۴- برنامه درسی مذکور برای دانشجویانی که بعد از تاریخ ۹۳/۱۰/۲۸، در دانشگاهها پذیرفته می شوند لازم الاجرا است.
- ۵- این برنامه درسی از تاریخ ۹۳/۱۰/۲۸ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

جدول مقایسه‌ای دروس بازنگاری شده

برنامه جدید			برنامه قبلی		
تعداد واحد	نوع درس	نام درس	تعداد واحد	نوع درس	نام درس
۲	الزامی	منطق قدیم (۱)	۲	الزامی	منطق قدیم (۱) (منطق رواقی - مگاری)
۲	الزامی	منطق قدیم (۲)	۲	الزامی	منطق قدیم (۲) (منطق سینوی)
۲	الزامی	منطق جدید (۳)	۲	اختیاری	منطق جدید (۳)
-	-	-	۲	الزامی	فلسفه غرب (۱)
-	-	-	۲	الزامی	فلسفه غرب (۲)
۲	اختیاری	فلسفه اسلامی	۲	الزامی	فلسفه اسلامی
۲	الزامی	فلسفه‌های تحلیلی و زبانی	۲	اختیاری	فلسفه‌های تحلیلی و زبانی
-	-	-	۲	-	منطق عملی
-	-	-	۲	اختیاری	فلسفه تطبیقی
-	-	-	۲	اختیاری	فلسفه‌های اگزیستانس
۲	اختیاری	معرفت‌شناسی فلسفی (از آغاز تا دوره جدید)	-	-	-
۶	الزامی	پایان‌نامه تخصصی	۴	الزامی	رساله (پایان‌نامه)

فصل اول - کلیات

۱. مقدمه

ارزش تحقیقات و پژوهش‌های منطقی و تأثیر آن بر عرصه‌های مختلف علوم بر کسی پوشیده نیست علم منطق اگرچه در طول تاریخ در نظام‌های مختلفی همانند منطق ارسطویی، منطق رواقی - مگاری، منطق سینوی، منطق قرون وسطی و ... توسعه و تکامل پیدا کرد اما با ظهور منطق جدید افق تازه‌ای یافت. گوتلوب فرگه منطق دان و ریاضیدان آلمانی در اواخر قرن نوزدهم با نگارش کتاب معروف «مفهوم نگاری» منطق جدید را پایه‌ریزی نمود. منطق جدید در طول قرن بیستم با آراء برتراند راسل، آلفرد تارسکی، کورت گودل، لوکاسیه ویچ، کواین، کربیکسی و بسیاری از دانشمندان دیگر توسعه و تکامل چشمگیری یافت به نحوی که این علم خود به حوزه‌ها و گرایش‌های متعددی مثل: «منطق فلسفی»، «منطق ریاضی»، «منطق کامپیوتر» تقسیم شده است.

گسترش روزافزون علم منطق در نیم قرن اخیر و کاربردهای متعدد و متنوعی که در دو دهه اخیر در شاخه‌های مختلف یافته و افق‌های جدیدی را پیش رو گشوده است از یک طرف، لزوم هماهنگی عناوین و سرفصل دروس کارشناسی ارشد منطق با برنامه این رشته در مقطع دکتری که اخیراً تدوین شده است از طرف دیگر بازنگری برنامه این رشته را در مقطع کارشناسی ارشد بیش از پیش آشکار می‌نماید. سابقه بسیار درخشان کشور ایران در تاریخ منطق که برخی با تحولات منطقی سده اخیر به ویژه در حوزه منطق فلسفی قابل مقایسه است و معرف میراث غنی ما در این حوزه است ضرورت این بازنگری را مضاعف می‌کند.

۲. مشخصات کلی، تعریف و هدف

رشته منطق با رویکرد فلسفی یک تخصص علمی و دانشگاهی است که به واسطه منابع اصیل در حوزه‌های مختلف منطق ارسطویی، مگاری - رواقی و اسلامی و نظام‌های منطقی نیمه کلاسیک و غیر کلاسیک در قلمرو منطق ریاضی می‌پردازد و امکان بحث‌های تطبیقی و مقایسه نظام‌های منطقی قدیم، کلاسیک، نیمه کلاسیک، و غیر کلاسیک با یکدیگر را فراهم می‌آورد. این علم از دستاوردهای سایر حوزه‌های علمی نیز بهره گرفته و نتایج آن را در زمینه‌های آموزشی و پژوهشی مورد استفاده قرار می‌دهد.

هدف از تأسیس دوره کارشناسی ارشد منطق، آشنایی تربیت افراد متعهد و متخصص در زمینه منطق است که با نظام‌های منطق (منطق‌های فلسفی) و مسائل فلسفی ناشی از منطق (فلسفه منطق)، کاربردهای منطق در حوزه‌های معرفت فلسفی (معرفت‌شناسی، متافیزیک، کلام فلسفی، فلسفه علم، فلسفه اخلاق، ...)، و تاریخ منطق به ویژه در جهان اسلام آشنا شوند و

بتوانند به آموزش و پژوهش در زمینه منطق، برنامه‌ریزی برای رشد شاخص‌های تفکر در سطح جامعه و تحلیل مسائل در این شاخه از علم بپردازند

۳. ضرورت و اهمیت

کشور ما از میراثی غنی در منطق برخوردار است. این میراث که ریشه در آرای ارسطو و نوآوری‌ها این‌سینا دارد در بخش قیاس‌های استثنایی با منطق کلاسیک گزاره‌ها، در بخش قیاس‌های اقترانی حملی با منطق کلاسیک محمول‌های مرتبه اول و در بخش قیاس‌های اقترانی شرطی و نظریه موجهات زمانی با برخی منطق‌های پیشرفته قابل‌مقایسه است. مطالعه تاریخی نشان می‌دهد که هرچند برخی از منطق‌دانان نظیر ابوالبرکات بغدادی و ابن رشد به مخالفت با نوآوری‌های ابن‌سینا برخاستند و برخی نظیر فخر رازی، افضل الدین خونجی، سراج الدین ارموی، جمال الدین حلی چارچوب منطق ابن‌سینا را پذیرفتند اما اختلاف‌نظرهایی نیز با او ابراز داشتند باین‌وجود منطق سینوی مقبولیت عام یافت و غلبه و برتری خود را در شرق و غرب عالم اسلام حفظ نمود و از قرن سیزدهم به بعد توسط اثیر الدین ابهری، خواجه‌نصیرالدین طوسی، کاتبی قزوینی، و قطب‌الدین رازی شرح و بسط یافت و متن کتاب‌های درسی و منبع مطالعات و مراجعات پژوهشی قرار گرفت. مقایسه و تطبیق این منطق با نظام‌های منطقی جدید و ریاضی، که امروزه گسترش چشمگیری یافته و کاربردهای متنوعی پیدا کرده است، نیز همچنان قوت و غنای میراث منطقی ما را تأیید می‌کند. از این‌رو به نظر می‌رسد تعمیق شناخت دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی از نظام‌های منطقی جدید و قدیم علاوه بر اینکه توانایی آن‌ها را در چگونگی کاربرد این منطق‌ها در حوزه‌های مختلف فلسفه و دانش‌های نوین ریاضی و تجربی افزایش می‌دهد به احیای متون غنی و ارزشمند بومی و شناخت فرهنگ و تمدن این مرزوبوم نیز می‌انجامد.

۴. نقش و توانایی دانش‌آموختگان

دانش‌آموختگان این دوره دارای توانایی‌های زیر خواهند بود:

شناخت عمیق منابع اصیل منطقی در حوزه‌های مختلف ارسطویی، مگاری-رواقی و اسلامی.

شناخت عمیق نظام‌های منطقی جدید (کلاسیک و پیشرفته)

مطالعه و تحلیل مسائل فلسفی ناشی از تحلیل‌های منطقی در نظام‌های مختلف.

بررسی و مطالعه کاربردهای منطق در حوزه‌های مختلف فلسفی و علمی

فراهم نمودن زمینه مناسب برای بحث‌های تاریخی و تطبیقی در منطق

۵. طول دوره و شکل نظام

حداقل و حداکثر مجاز طول دوره کارشناسی ارشد منطق، مطابق آخرین آئین‌نامه مصوب کارشناسی ارشد ابلاغ شده از سوی معاونت آموزشی وزارت علوم خواهد بود.

۶. تعداد و نوع واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی کارشناسی ارشد منطق ۳۲ واحد به شرح زیر است:

دروس تخصصی الزامی ۱۸ واحد

دروس تخصصی اختیاری ۸ واحد

پایان نامه ۶ واحد

جمع کل ۳۲ واحد

تبصره ۱. دروس جبرانی

برای دانشجویان پذیرفته شده به تشخیص گروه دو واحد درس جبرانی زیر ارائه خواهد شد.

منطق عمومی

تبصره ۲. دروس تخصصی اختیاری

دانشجویان موظفاند علاوه بر دروس تخصصی، تعداد ۸ واحد از دروس جدول دروس اختیاری را زیر نظر استاد راهنما

انتخاب نموده و در طول دوره بگذرانند.

۷. شرایط پذیرش دانشجو

۱- داشتن شرایط عمومی ورود به دانشگاه

۲- داشتن هر نوع مدرک کارشناسی در رشته‌های مختلف دانشگاهی

۳- قبولی در امتحان ورودی

۸. مواد و ضرایب آزمون ورودی

مواد و ضرایب آزمون ورودی برای دوره کارشناسی ارشد رشته منطق شامل دروس زیر است:

مواد آزمون	منطق جدید	منطق قدیم	ریاضیات عمومی	فلسفه تحلیلی	زبان تخصصی
ضریب	۲	۱	۳	۱	۱

فصل دوم: جدول واحدهای درسی

جدول دروس پیش‌نیاز:

پیش‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۴	-	۳۴	۲	منطق عمومی	۱
جمع دروس پیش‌نیاز ۲ واحد						

جدول دروس تخصصی:

پیش‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۴	-	۳۴	۲	زبان تخصصی	۲
-	۳۴	-	۳۴	۲	منطق قدیم (۱)	۳
منطق قدیم ۱	۳۴	-	۳۴	۲	منطق قدیم (۲)	۴
-	۳۴	-	۳۴	۲	منطق جدید (۱)	۵
منطق جدید ۱	۳۴	-	۳۴	۲	منطق جدید (۲)	۶
منطق جدید ۲	۳۴	-	۳۴	۲	منطق جدید (۳)	۷
-	۳۴	-	۳۴	۲	فلسفه‌های تحلیلی و زبانی	۸
منطق جدید ۱	۳۴	-	۳۴	۲	فلسفه منطق (۱)	۹
منطق جدید ۱ منطق قدیم ۱	۳۴	-	۳۴	۲	منطق تطبیقی (۱)	۱۰
جمع دروس تخصصی ۱۸ واحد						

جدول دروس اختیاری:

پیش‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
فلسفه منطقی ۱	۳۴	-	۳۴	۲	فلسفه منطقی (۲)	۱۱
منطق تطبیقی ۱	۳۴	-	۳۴	۲	منطق تطبیقی (۲)	۱۲
-	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ منطقی (۱)	۱۳
تاریخ منطقی ۱	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ منطقی (۲)	۱۴
-	۳۴	-	۳۴	۲	فلسفه علم	۱۵
-	۳۴	-	۳۴	۲	فلسفه ریاضی	۱۶
منطق جدید ۲	۳۴	-	۳۴	۲	منطق ریاضی	۱۷
-	۳۴	-	۳۴	۲	فلسفه اسلامی	۱۸
-	۳۴	-	۳۴	۲	فلسفه غرب (معرفت‌شناسی فلسفی از آغاز تا دوره جدید)	۱۹

دانشجویان موظفاند تعداد ۸ واحد از دروس جدول دروس اختیاری را زیر نظر استاد راهنما انتخاب نموده و در طول دوره بگذرانند

فصل سوم: سرفصل دروس

نام درس: منطق عمومی

عنوان درس به فارسی: منطق عمومی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	نظری *	جبرانی *	دروس پیش‌نیاز: -
			عملی	پایه	
عنوان درس به انگلیسی: Logic	تعداد ساعت: ۳۴		نظری	الزامی	دروس هم‌نیاز: -
			عملی	اختیاری	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

آشنایی با مباحث عمومی در قلمرو زبان، منطق و شناخت حوزه‌های مختلف منطق قدیم، جدید و ریاضی

رئوس مطالب:

اندیشه و زبان (و قلمرو آن‌ها)، زبان (ماده و صورت)، زبان طبیعی و کاربردهای آن، زبان طبیعی و کاربردهای مغالطی، زبان صوری و انواع آن، منطق قدیم و منطق جدید، منطق قدیم، حوزه‌های آن، تعریف و انواع آن، روش‌های تعریف (مصادیقی و مفهومی)، تعریف مفهومی و انواع آن، تعریف مفهومی تحلیلی (تعریف به جنس و فصل) و انواع آن، تعریف مفهومی تحلیلی و شرایط آن، قیاس و انواع آن (اقترانی حتمی، اقترانی شرطی، استثنایی)، تقریر ارسطویی قیاس (رویکرد وجودی)، تقریر بولی قیاس (رویکرد شرطی)، قیاس و شرایط اعتبار آن در تقریر ارسطویی: روش انبساط، روش نموداری ون و اوپلر، روش استنتاج طبیعی (روش عکس با دو تقریر، روش خلف، روش افتراض)، روش اشکال چهارگانه و شروط اعتبار هر شکل، قیاس و شرایط اعتبار آن در تقریر بولی (روش انبساط، روش نموداری ون و اوپلر، روش استنتاج طبیعی، روش اشکال چهارگانه و شروط اعتبار هر شکل).

منطق جدید و حوزه‌های آن (منطقی فلسفی و منطق ریاضی)، منطق فلسفی (منطق استاندارد و منطق غیراستاندارد) منطق استاندارد (منطق کلاسیک و منطق پیشرفته)، منطق کلاسیک (منطق گزاره‌ها و منطق محمول‌ها) منطق محمول‌ها (درجه اول یک موضعی، درجه اول چندموضعی، درجات بالاتر) منطق پیشرفته (منطق موجهات، منطق زمان، منطق تکلیف، منطق امری، منطق پرسشی، منطق شناخت) منطق غیراستاندارد (منطق چند ارزشی، منطق کوانتومی، منطق شهودی، منطق آزاد، منطق تشکیکی)، منطق ریاضی (نظریه الگوها، نظریه مجموعه‌ها ف نظریه برهان، نظریه توابع بازگشتی) کتابشناسی منطق.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید: -

منابع اصلی:

- ابن سینا، ح. (۱۳۸۳). دانشنامه علانی، رساله منطق (چاپ دوم). تهران: انتشارات انجمن آثار ملی.
حاج حسینی، م. (۱۳۸۱). آشنایی با منطق گزاره‌ها، اصفهان: انتشارات نقش مانا.
اژه‌ای، م. (۱۳۷۸). مبانی منطق، تهران: انتشارات سمت.
خندان، ع. (۱۳۸۰). مغالطات. قم: بوستان کتاب.
خوانساری، م. (۱۳۵۹). منطق صوری. تهران: انتشارات آگاه.
شهبازی، م. (۱۳۶۱). رهبر خرد (چاپ ششم). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
طوسی، ن. (۱۳۶۳). منطق التجرید (جوهرالنضید). قم: انتشارات بیدار.
مظفر، م. (۱۹۸۲م). المنطق. لبنان: دارالتعارف للمطبوعات.
مصاحب، غ. (۱۳۶۳). مدخل منطق صورت. تهران: انتشارات حکمت.
موحد، ض. (۱۳۷۰). درآمدی به منطق جدید. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

- Barker, S.F. (۱۹۸۹). **The Elements of Logic**. New-York: McGraw- Hill.
Baum, R. (۱۹۷۵). **Logic**. New-York: Holt Rinehart.
Carney, S. (۱۹۸۰). **Fundamental of logic**. Macmillan Publishing.
Copi, I. (۱۹۹۴). **Introduction to Logic**. Prentice Hall.
Copi, I. (۱۹۷۹). **Symbolic Logic** New York: Macmillan Publishing.
Haack, S. (۱۹۹۱). **Philosophy of Logic**. Cambridge U.P.
Kneal, W & M. (۱۹۸۵). **The Development of Logic**: Oxford.

نام درس: منطق جدید (۱)

عنوان درس به فارسی: منطق جدید (۱)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	نظری	جبرانی	دروس بیش‌نیاز: -
			عملی		
عنوان درس به انگلیسی: Modern Logic ۱	تعداد ساعت: ۳۴		نظری	پایه	دروس هم‌نیاز: -
			عملی		
			نظری	الزامی	
			عملی		
			نظری	اختیاری	
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی:		دارد ☐	ندارد ☒		
سفر علمی		آزمایشگاه ☐	سمینار ☐		
		کارگاه ☐			

هدف درس:

شناخت ساختار نحوی و معنایی منطق گزاره‌ها (و فراقضایای آن) به روش مختلف.

رئوس مطالب:

کلیات: تاریخچه‌ی منطق جدید، روش‌ها، حوزه‌ها و کاربرد آن.

ساختار نحوی منطق گزاره‌ها به سه شیوه (۱) استنتاج طبیعی (با تقریرهای کپی، لمون، گنتزن، فیچ و...)، (۲) اصل موضوعی (با تقریرهای فرگه، راسل، هیلبرت، نیکود، رسر، لوکاسیویچ و...) و (۳) نموداری (با تقریرهای جفری، هاجز و...)

ساختار معنایی منطق گزاره‌ها و فراقضایای آن (فراقضیه‌ی بهنجاری، فراقضیه‌ی سازگاری، فراقضیه‌ی تمامیت و فراقضیه‌ی استقلال)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

- حاج حسینی، م. (۱۳۸۱). آشنایی با منطق گزاره‌ها. اصفهان: انتشارات نقش مانا.
 مصاحب، غ. (۱۳۶۶). مدخل منطق صورت. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
 موحد، ض. (۱۳۷۳). درآمدی به منطق جدید. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
 نبوی، ل. (۱۳۷۷). مبانی منطق جدید. تهران: انتشارات سمت.

Copi, I. (۱۹۷۹). *Symbolic Logic*. New York: Macmillan Pub.

Fitch, F.B. (۱۹۷۷). *Symbolic Logic*, An introduction. John Willy and Sons

نام درس: منطق جدید (۲)

عنوان درس به فارسی: منطق جدید (۲)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیش‌نیاز: منطق جدید (۱)
	تعداد ساعت: ۳۴		پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Modern Logic ۲		آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	دارد ☐ / ندارد ☒	الزامی	نظری
	اختیاری			عملی	
		آزمایشگاه ☐	سمینار ☐	کارگاه ☐	

هدف درس:

شناخت ساختار نحوی و معنایی منطق محمولات (و فرا قضایای آن) به روش مختلف.

رئوس مطالب:

ساختار نحوی منطق گزاره‌ها به سه شیوه (۱) استنتاج طبیعی (با تقریرهای کپی، لمون، گنتزن، فیچ و...)، (۲) اصل موضوعی (با تقریرهای فرگه، راسل، هیلبرت، نیکود، رسر، لوکاسیویچ و...) و (۳) نموداری (با تقریرهای جفری، هاجز و...)

ساختار معنایی منطق محمول‌ها و فراقضایای آن (فراقضیه‌ی بهنجاری، فراقضیه‌ی سازگاری، فراقضیه‌ی تمامیت و فراقضیه‌ی استقلال)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

مصاحب، غ. (۱۳۶۶). *مدخل منطق صورت*. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
 موحد، ض. (۱۳۷۳). *درآمدی به منطق جدید*. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
 نبوی، ل. (۱۳۷۷). *مبانی منطق جدید*. تهران: انتشارات سمت.

- Copi, I. (۱۹۷۹). *Symbolic Logic* New York: Macmillan Pub.
 Fitch, F.B. (۱۹۷۷). *Symbolic Logic*, An introduction. John Willy and Sons Pub.
 Mates, B. (۱۹۷۲) *Elementary Logic*, New York. Oxford. University Press.
 Lemmon, E.J (۱۹۹۹). *Beginning Logic*. London, Van Nostrand Reinhold.
 Tarski, A. (۱۹۵۶). *Introduction to the Theory of Models*. Amsterdam: North-Holland.
 Tarski, A. (۱۹۷۰). *Symbolic logic*. London: Macmillan Pub.

نام درس: فلسفه منطق (۱)

عنوان درس به فارسی: فلسفه منطق ۱	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: منطق جدید ۱
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Philosophy of Logic ۱	تعداد ساعت: ۳۴		الزامی	نظری	دروس هم‌نیاز:-
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☐					
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

شناخت مباحث فلسفه منطق و نظریات متافیزیکی و معرفت‌شناختی درباره منطق.

رئوس مطالب:

منطق، فلسفه منطق و قلمرو آن، فرامنطق و قلمرو آن. جنبه‌های صوری ادوات ربط، معانی ادوات ربط <tonk> و نظریه پرابور در مورد معانی ادوات ربط و قرانت‌های زبان طبیعی، استراوسن و نظریه گمراه‌کنندگی برخی ادوات ربط، سورها و تفسیر آن‌ها (تفسیر شیئی، تفسیر جانشینی)، کواپن و معیارهای التزام وجود شناختی و مقبولیت وجودی، کلمات مفرد و تقسیم آن‌ها، اسامی خاص به‌منزله دلالت‌کننده صرف یا مشابه توصیف‌ها (نظریات فرگه، راسل، کواپن، ویتگنشتاین، سول، برج، دیویدسن، میل، زیف، کریپکی و ...) وصف‌های معین (نظریات فرگه، ماینونگ، راسل، استراوسن، دانلان، کریپکی و ...) اسامی فاقد مدلول.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع و مأخذ:

هاک، س. (۱۳۸۲). *فلسفه منطق*. ترجمه سید محمدعلی حجتی. انتشارات کتاب طه.

Burge, T. (۱۹۷۴). *Reference and Proper Names*. Journal of Philosophy. Vol ۷۰.
 Donnellan, K. (۱۹۶۶) *Reference and Definite Descriptions*. Philosophical Review. Vol ۷۵.
 Dummett, M. (۱۹۷۳). *Frege: Philosophy of Language*. Duckworth.
 Haack, S. (۱۹۹۱). *Philosophy of Logic*. Cambridge University Press.
 Kripke, S. (۱۹۷۲) *Naming and Necessity*. Ed. Harman and Davidson, Blackwell Publishing.

۱۰

- Popper, K.R. (۱۹۰۴). **Reference and Meaning in Ordinary Language**. Mind, Vol ۱۳.
Prior.A.N. (۱۹۰۰). **Formal Logic**. Oxford University Press.
Prior.A.N. (۱۹۶۴). **Conjunction and Contonktion. Revisited**. Analysis. Vol, ۲۴.
Russell, B. (۱۹۰۰). **On Denoting**. Mind Vol ۱۴.
Strawson. P.F. (۱۹۰۰). **On Referring**. Mind, Vol ۰۹.

نام درس: فلسفه منطق (۲)

عنوان درس به فارسی: فلسفه منطق ۲	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیش‌نیاز: فلسفه منطق ۱
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Philosophy of Logic ۲	تعداد ساعت: ۲۴		الزامی	نظری	درس هم‌نیاز:-
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی:					
☐ سفر علمی	☐ آزمایشگاه	☐ دارد	☐ ندارد	☐ سمینار	☐ کارگاه

هدف درس:

شناخت مباحث فلسفه منطق و نظریات متافیزیکی و معرفت‌شناختی درباره منطق.

رئوس مطالب:

نظریه‌های صدق (نظریه مطابقت، نظریه هماهنگی صدق، نظریه پراگماتیکی صدق، نظریه سمانتیکی صدق، نظریه زائد بودن صدق)، تارسکی و نظریه سمانتیکی، پوپر و نظریه سمانتیکی، دیویدسون و نظریه صدق تارسکی، نظریه نیابت جمله‌ای صدق تنوری‌های معنی‌داری (آراء گرایس، کواین، دیویدسون و دامت)
پارادوکس دروغ‌گو، پارادوکس‌های مبتنی بر نظریه مجموعه‌ها، پارادوکس‌های سمانتیکی و راه‌حل آن‌ها
منطق‌های کلاسیک و غیر کلاسیک، منطق موجهات و انتقادات وارد بر آن، محدودیت منطق کلاسیک، منطق چند ارزشی و انگیزه‌های آن، منطق شهودی و انگیزه‌های آن.
برخی پرسش‌های متافیزیکی و معرفت‌شناختی درباره، منطق (وحدت‌گرایی، کثرت‌گرایی یا ابزارگرایی، نظام منطقی صحیح و غیر صحیح، منطق‌های غیرمتعارف رقیب منطق کلاسیک، خطاپذیری در منطق، ابعاد فلسفی نظریه گودل).

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

رئوس مطالب:

- Ackerman. R. (۱۹۶۷), **Introduction to Many- Valued Logic**. Routledge.
 Donnellan. K. (۱۹۶۶). **Reference and Definite Descriptions**. Philosophical Review No. ۱۵.
 Dummett. M. (۱۹۵۹) **Truth**. Proceedings of the Aristotelian Society, London.
 Edwards. P. (۱۹۶۷). **Encyclopedia of philosophy**. Collier Macmillan.

- Grice. P, and Strawson. (۱۹۶۱). **In Defense of a Dogma. Philosophical Review**, No: ۶۵.
- Kripke. S. (۱~۶۴). **Semantical Consideration on Modal Logic.** Acta Philosophica Fennica.
- Kripke. S. (۱۹۷۲). **Naming and Necessity in Semantics of Natural Language.** Ed: Harman and Davidson.
- Kripke. S. (۱۹۹۲). **Is there only one correct system of Modal Logic.** Proceeding of the Aristotelian society. Supplement ۲۳.

نام درس: فلسفه‌های تحلیلی و زبانی

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌های تحلیلی و زبانی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیش‌نیاز: -
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Analytic Philosophy	تعداد ساعت: ۳۴		الزامی	نظری	درس هم‌نیاز:-
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

شناخت اجمالی فلسفه تحلیلی و دستاوردهای آن در حوزه‌های مختلف فلسفه ذهن و فلسفه زبان.

رئوس مطالب:

تعریف فلسفه تحلیلی، حوزه‌ها و گرایش‌های متنوع آن، وجوه تمایز آن از سایر مکاتب، سابقه کاربردی آن و سیر تطور آن. فرگه (ابداع منطق ریاضی، تحلیل قضایا، تحول ریاضیات به منطق)، مور (مفهوم، تحلیل، صدق، معنای گزاره)، راسل (اتمیسیم منطقی، گرایش به ریاضیات و منطق، توصیفات معین)، وینگنشتاین متقدم و نظریه تصویری، زبان ایدئال و فلسفه، وینگنشتاین متأخر و تحلیل زبان، حلقه وین، پوزیتویسم منطقی، نقد پوزیتویسم (نقدهای پوپر و کواپن) رایبل و فلسفه زبان عادی، آستین و پدیدارشناسی زبانی، استراوسون و متافیزیک توصیفی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

منابع اصلی:

استرول، آ. (۱۳۸۳). فلسفه تحلیلی و قرن بیستم (ترجمه فریدون فاطمی) نشر مرکز.
پایا، ع. (۱۳۸۲). فلسفه تحلیلی. مسائل و چشم‌اندازها. تهران: طرح نو.

- Donnellan. K. (۱۹۷۷) **Speaking of Nothing**. In S.P. Schwartz.,ed., Naming and Necessity and Natural Kinds, pp ۲۱۶-۲۴۴: Cornell University Press.
- Dummett.M. (۱۹۸۱). **Frege: Philosophy of Language**. Cambridge and Harvard University Press.
- Donnellan. M. (۱۹۶۶). **Reference and Definite Descriptions**. Philosophical Review, No ۷۵, pp. ۲۸۷-۳۰۴.
- Dummet.M. (۱۹۶۴). **Frege. Encyclopedia of Philosophy**. Paul Edwards, London & New-York. Macmillan Pub.
- Donnellan. M. (۱۹۷۵). **What is Theory of Meaning in Mind and Language**. Oxford, Oxford University Press.
- Dummet.M. (۱۹۹۳). **Origins of Analytic Philosophy**. London Duisk Worth.
- Frege.G. (۱۹۷۹). **On Sense and Nominatum**. In Herbert Fiegl & Wilfred Sellars.pp ۸۵- ۱۰۲.
- Moore.G. (۱۹۹۲). **The Refutation Of Idealism**, Philosophical Studies, pp۱-۳۰.London, Routhlidge,
- Quine.W.V. (۱۹۷۰). **Philosophy of Logic**. Englewood N.j:Prentec- Hall.
- Russell.B. (۱۹۵۶). **Logic and Knowledge**. Essays(۱۹۰۱-۱۹۵۰). London.Allen Uniwin

نام درس: زبان تخصصی

عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرائی	نظری	دروس پیش‌نیاز: -
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: E.S.P	تعداد ساعت: ۳۴		الزامی *	نظری *	دروس هم‌نیاز: -
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒ ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐					

هدف:

افزایش توان دانشجویان جهت استفاده از متون تخصصی به زبان انگلیسی.

رئوس مطالب:

ترجمه و تفسیر برگزیده از منطق قدیم و منطق جدید، فلسفه منطق، منطق تطبیقی و تاریخ آن‌ها به انتخاب استاد درس حداقل ۱۰۰ صفحه از متون مختلف را در این حوزه تدریس می‌کند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

- Aristotle, (۱۹۴۹), **De – Interpretation, Analytic Priori**. (Translated under the Editorship of Ross, W.D), London: Oxford University press.
 Bochenski, M.A **History of Formal Logic**. Chelsea Pub. Co. ۲nd. ed, ۱۹۷۰.
 Edwards, Paul (۱۹۷۹) **Encyclopedia of Philosophy**. Collier Macmillan.
 Kneal, W. (۱۹۸۵). **The Development of Logic**. London: Oxford University press.

نام درس: منطق قدیم (۱)

عنوان درس به فارسی: منطق قدیم (۱)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیش‌نیاز: -
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Ancient Logic ۱	تعداد ساعت: ۳۴		الزامی*	نظری*	درس هم‌نیاز: -
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی: ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐					

هدف درس: شناخت مباحث دوره ماقبل ارسطویی، منطق ارسطویی و مشایبان قدیم (تئوفراستوس و انودموس) و منطق رواقی - مگاری.

رئوس مطالب:

منطق ارسطویی (مقولات، عبارات، تحلیلات اول، تحلیلات ثانی، جدل، مغالطات و مابعدالطبیعه گاما)، ارسطو و مبحث الفاظ، بیان دیدگاه ارسطو و پیروان وی (مکتب مشاء) در مورد قضیه و اقسام آن، نظریه تقابل، اصل تناقض واصل طرد شق ثالث، قیاس حملی، قیاس شرطی، منطق موجهات، دیدگاه زنون رواقی و خروسیپوس (مکتب رواقی) در مورد استلزام، قیاسات استثنایی، جهات و تفسیر زمانی آن‌ها، دیدگاه دیودوزوس و فیلون مگاری (مکتب مگاری) در مورد استلزام مادی، قیاسات استثنایی، جهات و تفسیر زمانی آن‌ها.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع و مآخذ:

- Aristotle. (۱۹۶۳). **Categories**. Oxford Clarendon Press.
 Aristotle. (۱۹۹۵). **On Interpretation**. London, Duckworth.
 Aristotle. (۱۹۹۱). **Prior Analytics**. London: Duckworth.
 Aristotle. (۱۹۹۴). **Posterior Analytics** Oxford Clarendon Press.
 Aristotle. (۱۹۹۷). **Topics**. Oxford Clarendon Press.
 Aristotle. (۱۹۴۹). **Fallacies**. London: Oxford University Press.
 Aristotle. (۲۰۰۰). **Metaphysics**. Oxford University Press
 Kneal, W. (۱۹۷۰). **The Development of Logic**. London: Oxford University Press.
 Mates, B. (۱۹۷۱). **Stoic Logic**. University of California Press.

نام درس: منطق قدیم (۲)

عنوان درس به فارسی: منطق قدیم (۲)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیش‌نیاز: منطق قدیم (۱)
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Ancient Logic ۲	تعداد ساعت: ۳۴		الزامی	نظری	درس هم‌نیاز:-
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی: ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ کارگاه ☐ کارگاه					

هدف درس: شناخت مباحث منطقی ابن‌سینا و پیروان وی.

رئوس مطالب:

بررسی آراء و نوآوری‌های ابن‌سینا، خواجه‌نصیرالدین طوسی، سراج‌الدین ارموی، نجم‌الدین کاتبی، قطب‌الدین رازی در تفسیر قضایا.

تحلیل قضایای حملیه (عقدالوضع و عقدالحمل)

مفهوم شرط و اقسام قضایای شرطی متصله (لزومیه، اتفاقیه عامه و اتفاقیه خاصه)

مفهوم انفصال و اقسام قضایای شرطی منفصله (مانعه الخلو، مانعه الجمع و حقیقیه)،

قیاس اقترانی حملی و قیاس اقترانی شرطی و منطق موجّهات.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

ابن‌سینا، (۱۴۰۳ ه.ق)، اشارات و تنبیّهات (بخش منطق)، قم: دفتر نشر کتاب.

ابن‌سینا، (۱۳۸۳ ه.ق)، شفا (بخش منطق) قم: منشورات مکتبه آیه ا... مرعشی نجفی.

ارموی، (بی‌تا)، مطالع الانوار، قم: انتشارات کتبی نجفی.

حلی، (۱۳۶۲ ه.ش) جوهرالنضید، قم: انتشارات بیدار.

رازی، (۱۳۶۳ ه.ق)، تحریرالقواعد المنطقیه فی شرح رساله شمسیه، قم: منشورات رضی.

رازی، (بی‌تا)، شرح مطالع الانوار، قم: انتشارات کتبی نجفی.

طوسی، (۱۳۶۷ ه.ش)، اساس الاقتباس، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

کاتبی و قزوینی، (۱۳۴۱ ه.ق) شمسیه همراه با شرح قطب‌الدین رازی.

نام درس: منطق جدید (۳)

عنوان درس به فارسی: منطق جدید (۳)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: منطق جدید (۲)
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Modern Logic ۳	تعداد ساعت: ۳۴		الزامی*	نظری*	دروس هم‌نیاز:-
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒ ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐ سفر علمی ☐					

هدف درس:

شناخت ساختار نحوی و معنایی منطق موجهات و آشنایی با سایر نظام‌های منطقی توسعه‌یافته و منطق غیرمتعارف.

رئوس مطالب:

آشنایی با نظام‌های منطق موجه جمله‌ها (نظام K، نظام D، نظام T، نظام K_۴، نظام B، نظام S_۴، نظام S_۵)، دلالت شناسی لایب نیتزی، دلالت شناسی کنگر - هین تیکا - کریبکی، دلالت شناسی نظام‌های S_۴، B، K_۴، D، K، S_۵، آشنایی با نظام‌های باز K، T، T_۴، B، TB، TB_۵، منطق موجه محمول‌ها و دلالت شناسی آن‌ها، آشنایی با نظام‌های بسته منطق موجه محمول‌ها و دلالت شناسی آن‌ها. آشنایی اجمالی با منطق‌های توسعه‌یافته (منطق‌های زمان، تکلیفی، معرفتی، ترجیح، امری، پرسشی) و منطق غیرمتعارف (چند ارزشی، شهودی، کوانتومی، آزاد)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

موحد. ض، (۱۳۸۱). **منطق موجهات**. تهران: انتشارات هرمس.
 نبوی. ل. (۱۳۸۳). **مبانی منطق موجهات**. دفتر نشر آثار علمی دانشگاه تربیت مدرس.

Chellas.B.F(۱۹۸۰). **Modal Logic**, An Introduction. Cambridge University Press
 Fitch, G.B. (۱۹۵۲). **Symbolic Logic**, An Introduction. The Roland perss Company.
 Fitting, M.C. (۱۹۸۳). **Proofs method for Modal and Intuitionistic Logics**. Dordrecht, Redial.

- Hawthorn, j. (۱۹۹۰). **Natural Deduction in Normal Modal Logic**. Notre Dame Journal of Formal Logic. Vol: ۳۱, pp.۲۶۳-۲۷۳.
- G.E. Hughes. and MJ. Cresswell, (۱۹۶۸). **A New Introduction To Modal, Logic**. Routledge, London and New York.
- Konyndyk(۱۹۸۶). **Introductory Modal Logic**. Notre Dame. U.P.
- Krepke. S. (۱۹۵۹), **A Completeness Theorem in Modal Logic**. The Journal of Symbolic Logic. Vol.۲۴. no ۱, pp ۱۴.
- Kripke. S. (۱۹۶۳). **Semantical Consideration on Modal Logic**. Acta philosophica fennica. pp ۸۹-۹۱.
- Lemmon. E.J. and Scott, D.S. (۱۹۷۶). **An Introduction to Modal Logic**. ed: Segerberg. K. Oxfoec Basil Black Well.
- Popkom. S. (H. Simmons). (۱۹۹۴). **First Steps In Modal Logic**. Cambridge University Press.

نام درس: منطق تطبیقی (۱)

دروس پیش‌نیاز: منطق قدیم ۱ منطق جدید ۱	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: منطق تطبیقی (۱)
	عملی				
دروس هم‌نیاز:-	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۴	عنوان درس به انگلیسی: Comparative Logic ۱
	عملی				
	نظری*	الزامی*	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ دارد ☐ ندارد ☒		
	عملی				
	نظری	اختیاری		کارگاه ☐ سمینار ☐	
	عملی				

هدف درس:

شناخت مباحث تطبیقی در دو نظام منطقی قدیم و جدید و شناسایی حوزه‌های تطبیقی جدید در این دو نظام.

رئوس مطالب:

زبان و میانی منطق قدیم و جدید، تعریف منطق در منطق قدیم و جدید، بخش‌های مختلف منطق قدیم و جدید، دیدگاه منطق قدیم و جدید در مورد نظریه دلالت، دیدگاه منطق قدیم و جدید در مورد لفظ و اقسام آن (اسامی خاص، وصف‌های معین) جزئی و کلی از دید منطق قدیم و جدید، اقسام کلی (دارای مصداق و فاقد مصداق) از دید منطق قدیم و جدید، گزاره حمله و تحلیل آن در دو نظام منطقی قدیم و جدید (با تکیه بر مبحث عقدالوضع و عقد الحمل در منطق قدیم و دیدگاه منطق جدید مبنی بر تحلیل کلیه به شرطیه و جزئیه به عطفیه) گزاره سالبه و تحلیل آن بر اساس جایگاه سلب در دو نظام منطقی قدیم و جدید (سلب ربط یا ربط سلب)، اجزاء گزاره حمله از دید منطق قدیم و جدید (ثنایی یا ثلاثی)، انواع قضایای شرطیه و شروط صدق هر کدام در منطق قدیم و جدید، منفصله مقسمی و استلزام مادی، لزومیه و استلزام اکید و...

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+		+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

اژه‌ای، م. (۱۳۷۷). *میانی منطق*، تهران: انتشارات سمت.
اژه‌ای، م. (۱۳۶۷). *مقایسه بعضی اقسام قیاس در منطق اسلامی و منطق رواقی* (دوره پنجم، شماره ۲). *مجله معارف*

- حاج حسینی، م. (۱۳۸۱). آشنایی با منطق گزاره‌ها. اصفهان: انتشارات نقش مانا.
- حاج حسینی، م. (۱۳۸۱). بررسی و تحلیل گزاره‌ها شرطی و شروط صدق آن‌ها در منطق ابن‌سینا. اصفهان: مجله علمی پژوهشی دانشگاه اصفهان شماره ۱۳.
- مصاحب، غ. (۱۳۶۶). مدخلی بر منطق صورت. تهران: انتشارات حکمت.
- نبوی، ل. (۱۳۷۹). منطق سینوی و تصویر آن در معناشناسی کربیکی. مجله مدرس، ش ۱۴.
- نبوی، ل. (۱۳۷۷). مبانی منطق جدید. تهران: انتشارات سمت.
- نبوی، ل. (۱۳۸۳). مبانی منطق موجهات. تهران: انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.
- نبوی، ل. (۱۳۸۱). منطق سینوی به روایت نیکولاس رشر. انتشارات علمی و فرهنگی.
- نبوی، ل. (۱۳۸۴). مبانی منطق و روش‌شناسی. تهران: انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.
- موحد، ض. (۱۳۶۸). درآمدی بر منطق جدید. تهران: انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.

نام درس: منطق تطبیقی (۲)

عنوان درس به فارسی: منطق تطبیقی ۲	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرائی	نظری	درس پیش نیاز: منطق تطبیقی ۱
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Comparative Logic ۲	تعداد ساعت: ۳۴		الزامی	نظری	درس هم نیاز:-
			اختیاری*	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐					

هدف درس:

شناخت مباحث تطبیقی در دو نظام منطقی قدیم و جدید و شناسایی حوزه‌های تطبیقی جدید در این دو نظام.

رتوس مطالب:

بحث نسب در منطق قدیم و جدید، سور (تک سوری یا چند سوری) در منطق قدیم و جدید، جهت و تعریف آن در منطق قدیم و جدید، انواع قضایای موجهه در منطق قدیم و جدید، استنتاج و قواعد آن در دو نظام منطقی قدیم و جدید، شیوه استنتاج در دو نظام منطق قدیم و جدید، برهان خلف و تحلیل آن در دو نظام منطقی قدیم و جدید، بررسی و تحلیل و فرمول‌بندی نظریه قیاس اقترانی حملی ارسطو بررسی و تحلیل و فرمول‌بندی نظریه قیاس اقترانی شرطی ابن‌سینا، بررسی و تحلیل و فرمول‌بندی نظریه قیاس اقترانی شرطی ابن‌سینا، بررسی و تحلیل و فرمول‌بندی نظریه موجهات ابن‌سینا، صناعات خمس و جایگاه آن در منطق جدید و ...

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

- ازهای، م. (۱۳۷۷). مبانی منطق، تهران: انتشارات سمت.
 ازهای، م. (۱۳۶۶). قضایای شرطیه و چگونگی صدق و کذب آن‌ها، مجله معارف، دوره چهارم به شماره اول.
 ازهای، م. (۱۳۶۷). قضایای انفصالی در منطق اسلامی و منطق جدید، مجله معارف، دوره پنجم به شماره ۱.
 حاج حسینی، م. (۱۳۸۱). آشنایی با منطق گزاره‌ها، اصفهان: انتشارات نقش مانا.

- حاج حسینی، م. (۱۳۸۱). بررسی و تحلیل گزاره‌ها شرطی و شروط صدق آن‌ها در منطق ابن‌سینا. اصفهان: مجله علمی پژوهشی دانشگاه اصفهان شماره ۱۳.
- مصاحب، غ. (۱۳۶۶). مدخلی بر منطق صورت. تهران: انتشارات حکمت.
- نبوی، ل. (۱۳۷۷). مبانی منطق جدید. تهران: انتشارات سمت.
- نبوی، ل. (۱۳۸۳). مبانی منطق موجهات. تهران: انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.
- نبوی، ل. (۱۳۸۱). منطق سینوی به روایت نیکولاس رشر. انتشارات علمی و فرهنگی.
- نبوی، ل. (۱۳۸۴). مبانی منطق و روش‌شناسی. تهران: انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.
- موحد، ض. (۱۳۶۸). درآمدی بر منطق جدید. تهران: انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.

نام درس: تاریخ منطق (۱)

عنوان درس به فارسی: تاریخ منطق ۱	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیش نیاز:
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: History of Logic ۱	تعداد ساعت: ۳۴		الزامی	نظری	درس هم نیاز:-
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐					

هدف درس: آشنایی با تاریخ منطق و سیر تطور مباحث آن.

رئوس مطالب:

- ۱- منطق قبل از سقراط
- ۲- نقش سقراط و افلاطون در منطق
- ۳- ارغنون ارسطو و نقش آن در تاریخ منطق
- ۴- تئوфраستس و مدرسه ارسطو
- ۵- منطق رواقی، مگاری (بررسی آراء خروسیپوس، دنودورس، فیلون و ...)
- ۶- شارحان یونانی ارسطو (افرودیسپاس، تمپستوس...)
- ۷- فرفوربوس و کتاب ایساگوگه
- ۸- مسیحیان سوری و نستوری و نقش آنان در انتقال منطق یونان به جهان اسلام (اسحاق بن حنین، تزاری و ...)
- ۹- مدرسه بغداد و دو نماینده آن (فارابی، متی بن یونس و...)
- ۱۰- نقش جالینوس در انتقال آراء مگاریون به جهان اسلام
- ۱۱- عصر ابن سینا، ابداعات و نوآوری‌های ابن سینا در منطق
- ۱۲- پیروان ابن سینا (خواجه نصیر طوسی، ارموی، کاتبی، قطب‌الدین رازی و ...)
- ۱۳- ابن رشد شارح منطق ارسطو
- ۱۴- تأثیر منطق عرب بر منطقیان قرون وسطی اروپا

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

ماکوولسکی، آ. (۱۳۶۶). تاریخ منطق (ترجمه فریدون شایان). تهران: انتشارات پیشرو.

Kneal. W. (۱۹۶۲), **The Development of Logic**. London, Oxford.

Bocheński.S. (۱۹۶۱). **A History of Formal Logic**. Notre Dame.

Edward.P. (۲۰۰۵). **Encyclopedia of Philosophy. History of Logic**. Routledge.

نام درس: تاریخ منطق (۲)

عنوان درس به فارسی: تاریخ منطق ۲	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیش‌نیاز: تاریخ منطق (۱)
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: History of Logic ۲	تعداد ساعت: ۳۴		الزامی	نظری	درس هم‌نیاز:-
			اختیاری	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐					

هدف درس: شناخت تاریخ منطق و سیر تطور آن.

رئوس مطالب:

- ۱- منطق در اواخر قرون وسطی (آراء اکام، ژان بوریدان و ...)
- ۲- منطق پس از رنسانس (منطق در بین فلاسفه کارترین)
- ۳- لایب نیتس پدر منطق جدید
- ۴- قرن نوزدهم قرن پیوند ریاضیات و منطق (آراء جرج بول، پیرس، دموگان ...)
- ۵- فرگه پایه‌گذار منطق جدید (کتاب مفهوم نگاری)
- ۶- منطق گرابی و تحویل ریاضیات به منطق (آراء فرگه، پنانو، راسل، وایتهد)
- ۷- کتاب «اصول ریاضی» و نقش آن در منطق جدید
- ۸- پارادوکس نظریه مجموعه‌ها و نظریه اصل موضوعی زرمولو - فرانکل
- ۹- تارسکی و نظریه صدق
- ۱۰- گودل و مسئله تمامیت منطق محمولات و ناتمامیت علم حساب
- ۱۱- کریپکی و سماتیک منطق موجهات
- ۱۲- آرای فلسفی کواپن در منطق موجهات و منطق زمان
- ۱۳- منطق جدید و کاربردهای گسترده آن در پهنه علوم

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

ماکولسکی، آ. (۱۳۶۶). تاریخ منطق (ترجمه فریدون شایان). تهران: انتشارات پیشرو.

Kneal. W. (۱۹۶۲), *The Development of Logic*. London, Oxford.

Edward.P. (۱۹۷۹). **History of Logic**. Encyclopedia of Philosophy

نام درس: فلسفه علم

عنوان درس به فارسی: فلسفه علم	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: -
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Philosophy of Science	تعداد ساعت: ۳۴		الزامی	نظری	دروس هم‌نیاز: -
			اختیاری*	عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒ ندارد سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐					

هدف درس: شناخت مباحث درجه دوم درباره علم و روش علمی با رویکرد تاریخی.

رئوس مطالب:

تعریف علم، فلسفه و فلسفه علم بر اساس تقسیم معارف به درجه اول و درجه دوم، شاخه‌های فلسفه علم (متدولوژی، تاریخ علم، جامعه‌شناسی علم) فلسفه علم ارسطویی و نقد آن در تبیین فارق علم از غیر علم و رابطه مشاهدات با تئوری، تبیین نظر پیروان ارسطو در باب حجیت استقراء، پوزیتیویستها و توسل به نظریه معنی‌داری و منطق احتمال، پوپر و توسل به نظریه ابطال‌پذیری و منطق قیاسی، قواعد بازی علم در بیان پوپر، نظریه به‌مثابه ساختار و برنامه‌های پژوهشی لاکاتوش، نظریه به‌مثابه ساختار و پارادایم‌های کوهن، معرفت‌شناسی فایرابند (علیه روش و لاقیاسیت).

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

برت، آ. (۱۳۶۹). مبادی مابعدالطبیعه علوم نوین (ترجمه عبدالکریم سروش). تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، پوپر، ک.ر. (۱۳۷۰). منطق اکتشافات علمی (ترجمه سید حسین کمالی). تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چالمرز، آ.ف. (۱۳۷۸). چیستی علم، درآمدی بر مکاتب علم‌شناسی فلسفی (ترجمه سعید زیباکلام). تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسان‌ها دانشگاه‌ها.

گیلیس، د. (۱۳۸۱). فلسفه علم در قرن بیستم (ترجمه حسن میاننداری). تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها.

کاپالدی، ن. (۱۳۷۷). فلسفه علم (ترجمه علی یاحقی). تهران: انتشارات سروش.

فایرپند، پ. (۱۳۸۰). بر ضد روش (ترجمه قوام صفری). تهران: انتشارات سرو

نام درس: فلسفه ریاضی

دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبراتی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: فلسفه ریاضی
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
دروس هم‌نیاز:-	نظری	الزامی	تعداد ساعت: ۲۴	عنوان درس به انگلیسی: Philosophy of Mathematics	
	عملی				
	نظری*	اختیاری*			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐					

هدف درس: شناخت مبانی ریاضیات با تکیه بر روش تحلیلی فلسفی.

رئوس مطالب:

عدد، ترتیب، اعداد طبیعی، گویا، حقیقی، مختلط و اعداد اصلی نامتناهی، رشته‌های نامتناهی، حد و پیوستگی، توابع گزاره‌ای، مبانی منطق‌گرای ریاضیات، مبانی صورت‌گرای ریاضیات، مبانی شهود‌گرای ریاضیات. نتایج ریاضی و تأثیر آن بر فلسفه و بالعکس (ناتمامیت گودل، قضیه چرچ، قضیه اسکولم)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

ضیایی، ح. (۱۳۵۹). فلسفه ریاضی. تهران: مرکز ایرانی مطالعه فرهنگ‌ها.

- Crossley, J.N, (۱۹۷۲). **What is Mathematical Logic?**, Oxford, Oxford University Press.
- Curry. H.B, (۱۹۷۰). **Outlines of a Formalist Philosophy of Mathematics**, Amsterdam, North-Holland Publishing Company.
- Gumment, M, (۱۹۷۶). **Elements of Intuitionism**, Oxford, Oxford University Press.
- Frege. G, (۱۹۶۵). **Translations From The Philosophical Writings of Frege**, Translated by Geach, p. and Black, M, Oxford, Oxford University Press.
- Goodstein. R.L, (۱۹۶۵). **Essays In The Philosophy Of Mathematics**, Leicester University Press.
- Hilbertx. D, (۱۹۵۰). **Ackerman, Principles of Mathematical Logic**, Hamond, L.M., New York.
- Quine. W.V, (۱۹۵۳). **From a Logical Point of View**, Cambridge and Harvard University Press.
- Russell. B, (۱۹۶۳). **Introduction to Mathematical Philosophy**, London, George Alen and Unwin ltd.

نام درس: منطق ریاضی

عنوان درس به فارسی: منطق ریاضی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	درس پیش نیاز: منطق جدید (۲)
			پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Mathematical Logic	تعداد ساعت: ۳۴		الزامی	نظری	درس هم نیاز:-
			اختیاری*	عملی	
				نظری*	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐					

هدف درس: شناخت نظریه مجموعه‌ها، نظریه مدل، نظریه برهان و نظریه بازگشت.

رئوس مطالب:

مجموعه و قراردادهای مربوط به آن، نمایش هندسی مجموعه‌ها، عملیات مقدماتی در مجموعه‌ها، جبر مجموعه‌ها، حاصل ضرب دکارتی، رابطه در مجموعه، تابع و تعریف آن. دامنه و برد و قانون تابع، انواع تابع، نحوه ساختن تابع پایه با استفاده از تابع‌های داده شده، ترکیب داخلی در مجموعه‌ها زبان منطق مرتبه اول و معنائشناسی آن، نظریه برهان در منطق مرتبه اول، نظریه مدل (شامل قضیه فشرده‌گی و قضیه‌های لوفن هایم و اسکولم ...)، نظریه مقدماتی مدل‌ها، مدل‌های غیراستاندارد حساب و آنالیز. منطق مرتبه دوم و زبان و معنائشناسی آن، معنائشناسی استاندارد، معنائشناسی هنکین، منطق مرتبه دوم و نظریه مجموعه‌ها، نظریه بازگشت.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

اردشیر، م. (۱۳۸۳). *منطق ریاضی*. تهران: انتشارات هرمس.
اندرتون، ه. (۱۳۶۶). *آشنایی با منطق ریاضی* (ترجمه غ.ب. خسروشاهی و م.ر. طرخورانی). تهران: مرکز نشر دانشگاهی

Barwise, J, (۱۹۷۷). **Handbook of Mathematical Logic**, North Holland.

Endernton. H. B, (۱۹۷۲). **A Mathematical Introduction To Logic**, Academic Press.

Kleene. S.C, (۱۹۵۲). **Introduction To Mathematics**, North-Holland.

Holland. Robinson. A, (۱۹۷۴). **Nonstandard Analysis**, North-Holland.

نام درس: فلسفه اسلامی

عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: -
	تعداد ساعت: ۳۴		پایه	عملی	
عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy		آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ دارد ☐ ندارد ☒	الزامی	نظری	دروس هم‌نیاز: -
	اختیاری*			عملی	
☐ کارگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه					

هدف درس: شناخت مبانی حکمت متعالیه و دیدگاه‌های فیلسوفان مسلمان در حوزه شناخت.

رئوس مطالب:

کلیات: تعریف فلسفه، موضوع فلسفه، غایت فلسفه، معرفی مکاتب، مختلف فلسفه اسلامی (حکمت مشاء: حکمت اشراق و حکمت متعالیه)

مبحث وجود، ماهیت و تقسیمات هر یک شامل: بدهمت مفهوم وجود، اشتراک معنوی وجود، زیادت وجود بر ماهیت، اصالت وجود یا ماهیت، تشکیک وجود، تقسیم وجود به ذهنی و خارجی، تقسیمات وجود: رابط و مستقل، واجب و ممکن، علت و معلول، واحد و کثیر، حادث و قدیم، بالقوه و بالفعل.

مبحث ادراک شامل، اقسام ادراک (حسی، خیالی و عقلی)، اقسام ادراک عقلی (معقولات اولی، معقولات ثانی فلسفی، معقولات ثانی منطقی) و بیان وجوه اشتراک و اختلاف آنها، وجود ذهنی و اشکالات آن (بیان نظر ابن‌سینا، سهروردی، فخر رازی، خواجه‌نصیرالدین طوسی، دبیران کاتبی، علامه حلی، علامه فوشجی، صدرالدین دشتکی، علامه دوانی، صدر المتالهین، ملارجعی تبریزی، ...) نظر علامه طباطبایی در حوزه معقولات ثانی فلسفی (همراه با نقد بررسی)، نظریه صدق در نظر فیلسوفان مسلمان تبیین نظر فیلسوفان مسلمان در مورد اتحاد علم و عالم و معلوم.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

- طباطبایی، م.ح. (۱۴۱۵ ه.ق). *بدایه الحکمه*، قم: مؤسسه نشرالاسلامی.
 طباطبایی، م.ح. (۱۴۰۴ ه.ق). *نهایه الحکمه*، قم: مؤسسه نشرالاسلامی. قم.
 مطهری، م. (۱۳۷۵). *شرح مبسوط منظومه*. قم، انتشارات صدرا.

نام درس: فلسفه غرب (معرفت‌شناسی فلسفی از آغاز تا دوره جدید)

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: -
---------------------	---------------	----------	--------	------	------------------

	عملی	پایه			فلسفه غرب (معرفت‌شناسی فلسفی از آغاز تا دوره جدید)
	نظری				
دروس هم‌نیاز:	عملی	الزامی	تعداد ساعت: ۳۴		عنوان درس به انگلیسی: Epistemic Philosophy
	نظری				
	عملی	اختیاری*			
	نظری*				
	عملی				
		ندارد	دارد	آموزش تکمیلی عملی:	
☐ کارگاه	☐ سمینار	☐	☐	ازمایشگاه	☐ سفر علمی

هدف درس:

شناخت دیدگاه فیلسوفان مغرب زمین درباره مسائل اساسی شناخت از آغاز تا پایان دوره جدید.

رئوس مطالب:

فیلسوفان نخستین و پیش‌فرض امکان شناخت، سوفیستها و تردید در مسئله اساس امکان شناخت، افلاطون و تحدید معرفت به علم به مثل، ارسطو و امکان شناخت ذات، شکاکان و تردید در مسئله اساسی امکان شناخت، اگوستین تحت نفوذ افلاطون، اکویناس و امکان شناخت، اکام و اراده الهی، اوترکورتی و محدود ساختن ملاک حقیقت، نیکولای کوزانوس و رد امکان دسترسی به حقیقت.

ظهور علم جدید و شک در دعاوی معرفتی مابعدالطبیعی، دکارت (خصلت معرفت ریاضی، هندسه تحلیلی و اشراق ذهنی وحدت علوم، اصل موضوع «من فکر می‌کنم پس هستم»، توسل به علم کلام و اثبات وجود جهان عینی و اشیاء مادی، کیفیات اولیه و ثانویه و چگونگی تطابق آن‌ها با واقع.

جان لاک (اقسام معرفت، نظریه بازنمودی ادراک)، باز کلی (فرض خلاصه شدن وجود اشیاء در ادراک آن‌ها، خصلت یقینی معرفت، منشأ خطا)

هیوم اقسام ادراک (تأثر و تصور) ملاک معنی‌داری تصورات، تقسیم متعلق فکر به نسبت‌های بین تصورات و نسبت‌های بین امور واقع، انحصار دسترسی بلا واسطه ذهن به ادراکات و چگونگی امکان کسب معرفت صادق درباره امور واقع، نسبت علیت و فرا روی از شهادت حواس، تعقل درباره امور واقع و استنباط علی، اعتبار یا عدم اعتبار این استنباط علی و تحلیل آن.

کانت (مقولات و خصلت پیشینی آن‌ها) تبیین (غیر استنتاجی) آگاهی درباره امور واقع بر اساس خصلت پیشینی مقولات، احکام پیشینی و احکام پسینی، احکام تحلیلی و احکام ترکیبی، احکام ترکیبی پیشینی و تبیین آگاهی بر اساس آن، اشیاء فی‌نفسه و پدیدارها، عینیت و خصیصه بین الادهانی و سازگاری احکام با اصول فهم، نقد جهان‌شناسی عقلانی و الهیات مابعدالطبیعی)

- فیخته و تحدید واقعیت به پدیدارها

- هگل و تحدید آگاهی به ادراک امر بی‌واسطه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

خراسانی، ش. (۱۳۵۷). *نخستین فیلسوفان یونان*. تهران: انتشارات کتاب‌های جیبی.
ژیلسون، ا. (۱۳۷۹). *روح فلسفه در قرون وسطی* (ترجمه علی مراد داوودی). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
دکارت، ر. (۱۳۸۲). *تأملات* (ترجمه دکتر احمد احمدی). تهران: انتشارات سمت.
کورنر، ا. (۱۳۶۴). *فلسفه کانت*. تهران: نشر آگاه.
ورنو، ژ. (۱۳۷۰). *پدیدارشناسی و فلسفه‌های هست بودن*. (ترجمه دکتر یحیی مهدوی). تهران: انتشارات خوارزمی.
هاملین، د. و. (۱۳۷۴). *تاریخ معرفت‌شناسی* (ترجمه دکتر شاپور اعتماد). تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

Spidelberg. E, (۱۹۸۱). *The phenomenological Movement*, Martinus Nijhoff Publishers.

